

PRIETENII MEI, ACTORII

El a azvirlit o ancoră de chihlimbar în trupul Timpului de după noi și de aceea nu va muri niciodată. Orice actor de valoare e proprietarul stigmatului de sclav, pentru că s-a născut să nu-și aparțină în niși o seară. Actorii sînt copiii care joacă la tombolă și cîștigă numai cucuie. Dar închid în suflet țări de fantasme și roiri de foșnete. Tomo mi-a fost drag ca literatura și ca vioa. El îndulcea lumina înserării. Cînd îl vedeam, mi se deschidea în suflet de-o poveste. „Știi, îi spuneam, tu îmi aduci mereu aminte de vremea cînd băgam coșuri tinere, de mloji roșie, în stuful din marginea Dunării. Le virom la răsăritul lunii, iar în zori, cînd mergeam să le scutur, moi de fiecare dotă îmi intra un corășel în cizme”. „Vrei să spui că-ți aduc aminte de fericire?” – și rîdea opulent și senin – un rîs ca o noapte lină de moi, să deschizi gura și să muști din ea. Lungul drum al nemuririi împrumută foarte rar chipul veseliei. Dar e plantat cu scăpărări din mit O bătrînă care nu l-a cunoscut pe Toma de aproape, dar a îmbrăcat doliu la moartea lui, mi-a zis în urmă cu un an, pe o țerasă de

N.R. Fănuș Neagu începe o nouă carte, consacrată prietenilor lui, prietenilor noștri, ai tuturor, ACTORII, cei ce poartă pe umerii lor teatrul, cinematografia și o bună parte a emisiunilor Radioteleviziunii. Sîntem bucuroși să publicăm, în avanpremieră, capitole din această carte.

munte: „mă întreb cum o fi la judecata de apoi, inviem și cu trupul sau numai cu sufletul? Dacă ar fi să poți alege, eu aș cere să înviez sub formă de portocal, lingă Toma Caragiu, să-l fac să uite zilele ce i s-au furat”.

Ce era în această mîrturisire? Puțină patimă o-

cultă, de bună seamă, dar și dorul după seri văratice. Toma ne-a făcut pe toți mai naivi, dacă prin a fi naiv înțelegi să rizi întii de tine și mai apoi de alții. Puțin timid și misterios, el a definiit copilul ce-l purtăm în ființa noastră pînă dincolo de viață. Prin el am devenit, mai sentimentali, mai drept și mai curajoși. Iritant, acest cuvînt: curajoși. Însă el avea puterea ca, stînd pe fundul unei fintini seci, fără nici un ram de apă, să spună că-i e sete, că-i arde carnea și că ceva proaspăt trebuie să pătrundă în lume și să-i schimbe firea, chiar trîntindu-i un dos de labă peste bot. Tomo a trăit în spicul mirocoalelor. Geniu fără odihnă, el a dus arta actorului la desăvîrșire. De la el am înțeles că o seară de teatru e pragul de sus al inchipuirii, trăire întimplată neaveea, trăire auzită, trăire scornită, plus voința de a rămîne singur nopți, zile, luni, ani; și mai e credința că, explicîndu-te rîzînd, explici într-un fel umanitatea. E mult, poate prea mult, însă nemărginit de frumos.

Fără el, taina gătirii bradului și schimbarea zodiilor, la cumpăna anilor, mi se par, sînt și vor fi moi triste-

Fănuș Neagu